

จากวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิวัฒน์เป็นมหาวิทยาลัย

ท่านอธิการบดี และผู้มีเกียรติทุกท่าน



“จากวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี วิวัฒน์เป็นมหาวิทยาลัย” คือการอธิบายถึงความเป็นมาเชิงพัฒนาการและเชิงปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในโอกาสนี้ขอย้อนไปถึงช่วงปฏิรูปการศึกษาเพื่อเป็นพื้นฐานเพื่อที่จะพูดต่อในเรื่องความเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น ในช่วงที่มีการปฏิรูปการศึกษา ได้ยกร่าง พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๕๔๒ เรื่องการปฏิรูปอุดมศึกษาที่เน้น ก็คือต้องการกระจายโอกาสทางการอุดมศึกษาให้กว้างขวาง

มากยิ่งขึ้นกว่าที่เป็นอยู่เดิม และต้องการกระจายการบริหารการจัดการสถาบันอุดมศึกษา ที่สอนระดับปริญญา ให้มีความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวและสามารถพัฒนาระบบบริหารที่เป็นของตนเองเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละแห่งแต่ละประเภทของสถาบันอุดมศึกษาซึ่งไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน ตอนปฏิรูปการศึกษาจึงได้ตัดสินใจที่จะใช้วิธียกฐานะสถาบันอุดมศึกษาที่มีอยู่ขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย

การบรรยายพิเศษ ในการประชุมมอบนโยบายแก่นักอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย วันที่ 29 มกราคม 2550

ไม่มียุคใดสมัยใดในประเทศไทยที่เกิดมหาวิทยาลัย ในปีเดียวเกือบ 50 แห่ง เมื่อนำราชภัฏบวกกับราชมงคล แล้วทุกแห่งก็เป็นนิติบุคคลตามมาตรา 36 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในเรื่องของการบริหารจัดการที่ต้องการจะเห็นสถาบันอุดมศึกษาที่สอนระดับปริญญา มีความเป็นอิสระ มีเสรีภาพทางราชการ มีความคล่องตัว สามารถพัฒนาระบบบริหารที่เป็นของตนเอง ทั้งนี้มีบทบัญญัติไว้ในมาตรา 36 อย่างชัดเจนว่าให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐเป็นนิติบุคคล นั่นคือที่มาที่ทำให้ต้องเปลี่ยนฐานะราชภัฏ ประมาณ 40 แห่ง ซึ่งเดิมเป็นหนึ่งในนิติบุคคลและร่วมกันอยู่ในสถาบันราชภัฏ โดยพระราชบัญญัติเดียวกันออกเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ แต่ละแห่งเป็นนิติบุคคล แม้จะยังใช้พระราชบัญญัติฉบับเดียวกันแต่ก็มีฐานะเป็นนิติบุคคล ยกเว้นบางแห่งเป็นนิติบุคคลแล้วไม่ทราบว่าจะเกิดอะไรขึ้น ไปยอมให้ยุบเข้าไปรวมกับมหาวิทยาลัยที่ตั้งใหม่ เช่น นครพนม ทำให้ราชภัฏลดไป 1 แห่ง เนื่องจากเกิดจากกระบวนการทางการเมือง ในการตั้งมหาวิทยาลัยอีกรูปแบบหนึ่ง แล้วรวมราชภัฏซึ่งยกฐานะแล้วเป็นนิติบุคคลแล้วเข้าไปด้วยได้กำหนดไว้เช่นเดียวกันในมาตรา 36 ว่าการที่มหาวิทยาลัยที่เป็นนิติบุคคลจะพัฒนาไปสู่ความเป็นอิสระ ความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ สามารถพัฒนาระบบทางการบริหารที่เป็นของตนเองได้ ซึ่งทำได้ 2 รูปแบบ รูปแบบที่ยังเป็นส่วนราชการกับรูปแบบที่พัฒนาไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ซึ่งทั้งสองแบบเป็นเรื่องของความพร้อม ความสมัครใจของแต่ละแห่ง ไม่ใช่กฎหมายบังคับ แต่เป็นทางเลือก แต่เมื่อเลือกเป็นรูปแบบใดแล้ว ก็จะต้องใช้หลักของการพัฒนาเดียวกัน ก็คือยึดเอาเรื่องความเป็นอิสระ ความคล่องตัว เสรีภาพทางวิชาการและ ก็ให้สามารถพัฒนาระบบทางการบริหารและจัดการ ให้เป็นของตนเองให้ได้มากที่สุด

ในการปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย ราชภัฏให้เป็นนิติบุคคลได้ยึดหลักการของมาตรา 36 มาใช้ด้วย แล้วก็รวมทั้งกฎหมายอื่น ๆ ที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏในฐานะที่เป็นส่วนราชการจะต้องไปเกี่ยวข้องด้วย ก็ได้ใช้หลักการของมาตรา 36 คือให้ใช้ระบบการกระจายอำนาจให้เรื่องต่าง ๆ ดำเนินการสิ้นสุดเบ็ดเสร็จ ในระดับสภาของมหาวิทยาลัยของแต่ละแห่งเองให้มากที่สุด ถ้าเป็นส่วนราชการก็หมายความว่ากระจายอำนาจไปที่ สภามหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยจะเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ องค์การสูงสุดเรื่องจะสิ้นสุดที่สภามหาวิทยาลัยเองมากที่สุด ยกเว้นบางเรื่องที่จะต้องไปถึงคณะรัฐมนตรีหรือ แม้แต่นำขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง แต่ถ้าเป็นลักษณะที่เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับ เรื่องที่จะต้องไปถึง ครม. จะน้อยลงในหลักการเดียวกัน เรื่องที่จะนำขึ้นโปรดเกล้าฯ จะน้อยลง แต่ก็ยังมีบางเรื่องจะต้องไปถึง ครม. เช่น งบประมาณ การแต่งตั้งอธิการบดี นายกสภา แต่งตั้งศาสตราจารย์ เป็นต้น

“ เรื่องการปฏิรูประบบอุดมศึกษาที่เน้นก็คือ ต้องการกระจายโอกาสทางการ อุดมศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น กว่าที่เป็นอยู่เดิม และต้องการกระจาย การบริหารการจัดการสถาบัน อุดมศึกษา ที่สอนระดับปริญญา ให้มีความเป็นอิสระ มีความคล่องตัว และสามารถพัฒนาระบบบริหาร ที่เป็นของตนเอง

”

ในช่วงที่ได้มารับหน้าที่ สิ่งที่ได้พยายามเร่งรัดก็คืออยากจะเห็นการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบใหม่ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบใหม่ได้ครบทั้งหมดเสียที เพราะเราได้ใช้เวลาในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านไปมากแล้ว กว่าการจัดโครงสร้างจะออก กว่าการจัดแบ่งส่วนงานจะออกก็ใช้เวลาค่อนข้างมาก และถ้าเมื่อไรในระยะเวลาเปลี่ยนผ่านเราไม่สามารถที่จะจัดระบบรองรับตามโครงสร้างใหม่และฐานะใหม่ให้เสร็จโดยเร็วจะเป็นมหาวิทยาลัยที่คาบเกี่ยว 2 ระบบ และการบริหารที่คาบเกี่ยวของเก่าด้วยของใหม่ด้วยก็จะมีปัญหา เป็นที่น่ายินดีว่าตอนนี้มหาวิทยาลัยราชภัฏเกือบจะทุกแห่งได้เปลี่ยนผ่านเข้าสู่โครงสร้างและกระบวนการดำเนินงานใหม่ ยกเว้นบางเรื่องที่มาทับกฎหมายอื่น เช่น เรื่องการบริหารบุคคลจะกระจายอำนาจไปที่สภาของราชภัฏ แต่มีกฎหมายที่จะต้องวางเป็นกลางไว้ก่อนมอบอำนาจซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับกฎหมาย กพอ. คือ คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ทยอยออกมา แต่ยังไม่ครบถ้วน

ตรงนี้เองทำให้สภาของราชภัฏยังไม่เป็นองค์กรสูงสุดที่มีอำนาจเต็มตามที่ระบบกระจายอำนาจจะต้องกระจายลงมา เพราะยังรอกฎหมายประกอบที่เป็นระดับกฎกระทรวง ทั้งกฎ กพอ. ทั้งข้อบังคับ ซึ่งก็ได้เร่งและเข้าใจว่าใน 1-2 เดือนควรจะออกได้ครบถ้วน แล้วการบริหารงานบุคคลในระบบการกระจายอำนาจ ก็จะเหมือนกับมหาวิทยาลัยของรัฐในระบบที่เคยอยู่กับทบวง



อีกปัญหาหนึ่งคือปัญหาของการเลือกปฏิบัติ ซึ่งได้ประกาศนโยบายชัดเจนว่าเมื่อมารวมกันอยู่ในคณะกรรมการการอุดมศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน สิ่งที่จะต้องแก้ไขให้ได้ก็คือการเลือกปฏิบัติ ไม่ใช่มีแต่เพียงเลือกปฏิบัติระหว่างราชภัฏ ราชมนคล ซึ่งเป็นระบบของกระทรวงศึกษาธิการเดิม กับมหาวิทยาลัยของรัฐที่เป็นระบบทบวงแต่ยังมีการเลือกปฏิบัติระหว่างมหาวิทยาลัยของรัฐ กับมหาวิทยาลัยเอกชน ทางด้านเอกชนได้มีการปรับปรุงพระราชบัญญัติกระจายอำนาจไปที่สภาของมหาวิทยาลัยเอกชนแล้วให้มหาวิทยาลัยเอกชนและมหาวิทยาลัยของรัฐเข้ามาอยู่ภายใต้กำกับขององค์กรเดียวกัน ซึ่งไม่มีการแยกเหมือนแต่ก่อน แต่เรื่องที่จะเลือกปฏิบัติบางเรื่องติดเข้ามาทับกฎหมายใหม่ ติดมาทับระเบียบข้อบังคับเดิมก็ยังมี ตอนนี้ได้สะสางเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ว่ามีอยู่ประมาณ 12 ประเด็น ที่เป็นการเลือกปฏิบัติและยังไม่เข้าหลักเกณฑ์ของราชภัฏ ราชมนคล กับระบบของมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงเดิม ก็ยังมีเรื่องเลือกปฏิบัติ อันเนื่องมาจากปฏิบัติต่างกันอยู่แล้ว ได้รับ

การปฏิบัติจากองค์กรกลางซึ่งทำหน้าที่ดูแลทั้งราชภัฏและ
ราชมณฑลของมหาวิทยาลัยเดิมที่เลือกปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น
สำนักงานประมาณจะเสนอ ครม. ให้กำหนดค่าตอบแทน
สำหรับอัตราจ้างสายอาจารย์ ให้แค่ 1.3 ในขณะที่
ในมหาวิทยาลัยให้สายอาจารย์ให้ 1.7 สายส่งเสริมให้ 1.5
เราก็เห็นว่าเรื่องการเลือกปฏิบัติอย่างนี้ควรจะต้องหมดไป
ได้นำเข้าสู่การพิจารณาของ ครม. ที่ผ่านมาได้ชี้แจงกับ
สายคณาจารย์หรือสายสนับสนุนที่ให้ไว้แก่มหาวิทยาลัย
ของรัฐสมัยที่อยู่กับทบวงว่า ปี 2541 ว่าไม่ได้ปรับ
แต่มีนโยบายที่จะลดอัตราค่าจ้างของรัฐและให้เงินก้อนมา
จ้างอัตราจ้างในอัตราเดียวกันคือ 1.7 และ 1.5 ในที่สุด
เรื่องก็ผ่านเรียบร้อยว่าให้ราชภัฏ ราชมณฑล กำหนดอัตรา
จ้างและสำนักงานประมาณก็จะคำนวณอัตราจ้างให้ใหม่
ในอนาคตมหาวิทยาลัยของรัฐในส่วนที่เคยอยู่กับทบวง
เมื่อเข้ามาอยู่ในกระทรวงเดียวกันภายใต้คณะกรรมการ
ของอุดมศึกษาด้วยกันแล้วไม่ควรมีการเลือกปฏิบัติน่าจะ
ต้องให้เสมอภาคเรื่องนี้

“

ในช่วงที่ได้มารับหน้าที่ สิ่งที่ได้
พยายามเร่งรัดก็คืออยากจะมี
การเปลี่ยนผ่านเข้าสู่ระบบใหม่
ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้เปลี่ยน
ผ่านเข้าสู่ระบบใหม่ได้ครบทั้งหมดเสีย

”

ตอนนี้ได้เจรจากับสำนักงานประมาณเกี่ยวกับเรื่อง
ที่ราชภัฏได้รับการจัดสรรงบประมาณค่อนข้างน้อย ทั้งนี้
เนื่องจากทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะพัฒนาคุณภาพ
มาตรฐานการศึกษาเพราะปีที่แล้วคือปี 2550 ได้มีการจัด
งบประมาณไว้ก่อนหน้าแล้ว และรัฐบาลนี้เพิ่งเข้ามารับ
หน้าเมื่อ 8 ตุลาคม 2549 และเร่งให้งบประมาณออกมา
ในวันที่ 29 ธันวาคม มีผลบังคับตั้งแต่ 1 มกราคม 2550
ได้ปรับไปบ้างแล้ว แต่ก็ไม่ได้ระดับ ว่าได้แก้ปัญหาเรื่อง
การเลือกปฏิบัติที่ใช้คนละเกณฑ์ แต่ก็เชื่อว่าปี 2550
ช่วงระหว่างการจัดสรรงบประมาณปี 2551 คิดว่าคงต้อง
กำหนดการเงินให้แล้วเสร็จ มกราคม-กุมภาพันธ์ เป็นช่วง
วิเคราะห์เรื่องการจัดสรรงบประมาณให้ได้ ให้นโยบายว่า
ปี 2551 น่าจะพิจารณาการจัดสรรในลักษณะที่ไม่มี
การเลือกปฏิบัติ แต่ถ้ายังไม่ได้ก็ต้องเขยิบเหมือนกับ
ที่ปรับปรุงรายหัวของการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้ต่ำมาจน
โรงเรียนเดือดร้อน ต้องหาเงินและเป็นหนี้ เนื่องจาก
งบประมาณมีจำกัด แทนที่จะให้ปีเดียวจะได้ตามค่าใช้จ่าย
รายหัวที่ต้องจ่ายจริงก็ต้องขอเป็น 3 ปี เพราะต้องใช้เงิน
เพิ่มขึ้น 15,000 ล้านบาท สำหรับเด็ก 13 ล้านคน
เดิมใช้อยู่ 30,000 ล้าน ที่จ่ายจริง ถ้าจะเอาปีเดียว 15,000
ล้าน เงินก็จะกระทบงบประมาณด้านอื่นของการศึกษา
ด้วยตัวเอง ก็ขอว่าเพิ่มขึ้นปีละ 5,000 ล้าน 3 ปีจะได้
15,000 ล้าน ก็จะได้ตามค่าใช้จ่ายรายหัวของโรงเรียน
ขนาดกลางเราก็ต้องทำอย่างเดียวกัน

สำหรับความเหลื่อมล้ำเราก็ไม่ปฏิเสธ การดูแลแก้ไขให้ใช้ได้มาตรฐานเดียวกัน เกณฑ์เดียวกัน ถ้าเป็นเรื่องเกี่ยวกับเงิน อาจจะทำไม่ได้ในปีเดียว แต่อย่างไรก็ตามก็จะให้มีการสัญญาไว้แล้ว จะเป็น 2-3 ปีเข้าที่ได้ หลังจากห่างมาเป็นระยะเวลาสิบ ๆ ปี ซึ่งต้องดูภาวะการเงินก่อน ดังนั้นเรื่องการแก้ไขเรื่องการเลือกปฏิบัติทำด้านงบประมาณและด้านการบริหารบุคคลจะเห็นว่า กพอ. เองเวลาออกหลักเกณฑ์บางอย่างได้ดูแลราชภัฏ ราชชมคลเสมอ ถ้าปฏิบัติได้ทันทีก็ให้เลื่อนเวลาออกไปสัก 6 เดือน เพื่อให้ราชภัฏปรับตัวเพราะมิฉะนั้นจะเป็นปัญหาลักษณะอย่างนี้จุดหมายปลายทางต้องการที่จะเลือกปฏิบัติที่จะทำให้วิชาการเป็นไปตามหลักเกณฑ์เดียวกันตอนที่ปฏิรูปเนื่องจากเป็นครั้งแรกที่เราได้นำของอุดมศึกษาเข้ามาอยู่ด้วยกันภายใต้องค์กรที่จะกำกับดูแลเดียวกัน พยายาม

“

เขาราชภัฏก็ต้องดูตรงนี้ว่าทำอะไรจึงจะสร้างความโดดเด่นในบทบาทของราชภัฏทางด้านการพัฒนาท้องถิ่น หรือโดดเด่นในเรื่องการผลิตพัฒนาครู และวิทยฐานะครู

”

ที่จะดูเอกลักษณ์ศักยภาพเฉพาะของแต่ละคนคืออะไร และส่วนนี้ควรจะชำระรักษาสืบต่อเอาไว้เท่าที่จำเป็น กลุ่มแรกคือกลุ่มมหาวิทยาลัยที่เคยอยู่กับทบวงมหาวิทยาลัยมาก่อน กลุ่มนี้พัฒนาการของเขามาจากระบบรวมศูนย์อำนาจอย่างยิ่ง จนกระทั่งมหาวิทยาลัยทั้งหมดอยู่ในกรุงเทพฯ เท่านั้นเมื่อ 40 ปีที่แล้วจะไม่มีมหาวิทยาลัยต่างจังหวัดเลยแม้แต่แห่งเดียว เพิ่งจะมีมหาวิทยาลัยที่ตั้งนอกกรุงเทพฯ และเรียกว่าเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคโดยใช้ภาคพัฒนาคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคกลาง รวมถึงภาคตะวันออกด้วย ได้มีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยเหล่าภูมิภาครุ่นแรกคือ เชียงใหม่ ขอนแก่น สงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเรียกตัวเองอยู่ตลอดเวลาว่าเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค ปริมาณทลปฏิบัติ การของเขาคือภาคพัฒนา เช่น ภาคใต้ 14 จังหวัด มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ถือเป็นปริมาณทลปฏิบัติการ เชียงใหม่ถือว่า 10 กว่าจังหวัดภาคเหนือ ขอนแก่นถือเอา 17 จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แล้วเมื่อดำรงตนเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค สิ่งที่เขาทำเขาจะต้องเกี่ยวกับภูมิภาคเช่นเขาจะให้โควตารับตรงในปริมาณทลปฏิบัติและรับรวมคือทั้งประเทศ เพราะความเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคคือเพื่อให้เด็กทุกจังหวัดในภูมินาคนั้นได้มีโอกาสเข้าศึกษาไม่ต้องสอบแข่งขัน ต่อมามีการแบ่งภาคเหนือ ส่วนล่างยก มศว.พิษณุโลกเป็นมหาวิทยาลัยนเรศวร ยก มศว.บางแสน เป็นมหาวิทยาลัยบูรพา ตอนนีภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็เพิ่มอีกนอกจากขอนแก่นก็มี อีสานใต้ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และอีสานที่อุบลภาคใต้มีวลัยลักษณ์ ทั้งหมดยังถือเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคอยู่ เขาไม่เรียกว่าเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น เป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาค แต่ชอยภาคใต้เล็กง

ดังนั้นสถาบันที่เรียกว่าท้องถิ่นแท้ๆ ก็คือราชภัฏ เมื่อเป็นมหาวิทยาลัยก็ยังคงให้เป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่น ดังนั้นจึงได้เขียนไว้ใน พ.ร.บ.มหาวิทยาลัยราชภัฏให้เป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและมหาวิทยาลัยเพื่อส่งเสริมวิทยฐานะวิชาชีพครู เพราะราชภัฏ คือวิทยาลัยครูตัวจริง ไม่ได้ละทิ้งหน้าที่สำคัญนี้ และผูกกับท้องถิ่นมากเพราะเป็นหน่วยงานที่กระจายสู่ทุกท้องถิ่น เมื่อเขียนไว้เป็นลักษณะเฉพาะ 2 อย่าง ชาวราชภัฏ ก็ต้องดูตรงนี้ ว่าทำอะไรจึงจะสร้างความโดดเด่นในบทบาทของราชภัฏทางด้านการพัฒนาท้องถิ่น หรือโดดเด่นในเรื่องการผลิตพัฒนาครู และวิทยฐานะครู สิ่งที่ต้องกำหนดชัดเจนคือ ปริมาณทลปฏิบัติการของราชภัฏแต่ละแห่งเป็นอย่างไร ถ้าเป็นมหาวิทยาลัยภูมิภาคเขามอกได้ว่า ปริมาณทลอยู่ในภาคใด ครอบคลุมจังหวัดใดบ้าง เราจะมีบทบาทในการพัฒนาท้องถิ่นที่ชัดเจนไม่ได้ถ้าไม่กำหนด ปริมาณทลที่เป็นพื้นที่ เพราะเราต้องผูกอยู่กับท้องถิ่นที่ต้องการจะเน้น จะเรียกในภาษาพื้นฐานก็ใช้คำว่าเขตบริการจะเห็นว่าโรงเรียนชั้นพื้นฐานก็จะมีเกณฑ์ว่าให้รับในเขตบริการก็จะมีการกำหนดเขตบริการ แล้วโรงเรียนแต่ละโรงเรียนก็จะรับผิดชอบต่อเขตบริการ แต่มหาวิทยาลัยไม่ได้กำหนดตายตัวเหมือนกับโรงเรียน เพราะมหาวิทยาลัยไม่ว่าจะตั้งที่ไหนก็จะมีบทบาทรับใช้ประเทศชาติเช่นเดียวกัน เพียงแต่ว่าถ้าเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นก็คงต้องมีจุดเน้นเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญ อยู่ด้วยไม่เหมือนกับมหาวิทยาลัย ที่เขาไม่ได้จำกัดตัวเอง อยู่กับการพัฒนาท้องถิ่น

ถ้าเราจะพัฒนาท้องถิ่นสิ่งสำคัญมากก็ต้อง ประเมินความต้องการของท้องถิ่นว่ามีเป้าหมาย มีความต้องการในการพัฒนาตามบทบาทของภาระหน้าที่ของมหาวิทยาลัยอะไรบ้าง เช่น ความต้องการของท้องถิ่น ในการพัฒนากำลังคน ท้องถิ่นต้องการแรงงานความรู้ ในสาขาใดบ้าง ถ้าไม่มีความต้องการเราจะเปิดสอนใน สาขาตรงกับที่ท้องถิ่นต้องการได้อย่างไร ในเรื่องของ การวิจัยค้นคว้าก็เป็นการกิจที่สำคัญของสถาบันอุดมศึกษา เราก็ต้องรู้ความต้องการ รู้ปัญหาของท้องถิ่นที่จะใช้ กิจกรรมและกระบวนการวิจัย เพื่อสร้างความรู้เพื่อนำไป ใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหา เพราะฉะนั้นเรื่อง ความต้องการของท้องถิ่นก็ไปผูกโยงกับเรื่องที่กำหนดว่า ท้องถิ่นของเราคืออะไร ครอบคลุมแค่ไหน ภารกิจ มหาวิทยาลัยเขียนเหมือนกันหมดมีเรื่องการผลิตบัณฑิต การวิจัย บริการวิชาการ และเรื่องทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เราก็มารู้สี่กว่าใน 4 ภารกิจคงหาได้ยากที่จะมีมหาวิทยาลัย ใดทำได้เต็มที่ใน 4 ภารกิจ เมื่อเป็นเช่นนี้ สมศ.เอง ตอนประเมินรอบสองเริ่มที่จะตระหนักว่าเรื่องของ 4 ภารกิจ จะต้องให้มหาวิทยาลัยเขาเป็นคนกำหนดที่จะให้ น้ำหนักว่าใน 4 ภารกิจ เขาจะเน้นอะไรในที่สุด จึงได้ทำรอบ สองว่ามีคะแนน 100 คะแนนเน้นค่าน้ำหนักเขากำหนด 70 กระจายไป 4 ภารกิจ 20:20:20:10 แล้วให้มหาวิทยาลัย แต่ละแห่งด้วยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัยเลือกอีก 30 จะเติมอะไร ให้ค่าน้ำหนักกับภารกิจใด เพราะฉะนั้น จึงออกมาคล้าย ๆ 3 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่เน้นผลิตบัณฑิตและวิจัย
2. กลุ่มที่เน้นผลิตบัณฑิตและพัฒนาสังคม
3. กลุ่มที่ เน้น ผลิต บัณฑิต และ ทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรม

แล้วมีเกณฑ์ตัวชี้วัดที่สะท้อน 70 คะแนน และ ส่วนที่ประเมินเพิ่มเติมที่จะสะท้อนคะแนนส่วนที่เพิ่ม

ดังนั้นราชภัฏจะเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ราชภัฏจะให้น้ำหนักกับการกิจด้านไหนที่สะท้อนความเป็นมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นจะไปไกลถึงขั้นที่ราชภัฏเอาหลักการของวิทยาลัยชุมชนมาด้วยหรือไม่ ดังนั้นคำว่ามหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นก็จะคล้ายกับ Community University จะต่างกับ Community College แต่หลักการที่สถาบันประเภทไหนก็ตาม เรียกตัวเองเป็น Community จะต้องเน้นเรื่องความสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน แต่ความต้องการของชุมชนในท้องถิ่น คงไม่ต้องการแค่การศึกษาระดับปริญญาเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้ก็จะเข้าไปอยู่ในภารกิจเรื่องการบริการทางวิชาการแก่สังคม ซึ่งจะต้องหลากหลายขนาดไหนจึงจะทำให้ตอบสนองความต้องการของท้องถิ่น ปัญหาคือ ถ้าเราจะเข้าใจท้องถิ่นแล้วสามารถเข้าถึงความต้องการ แล้วสามารถที่จะพัฒนาอะไรขึ้นมาเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นผ่านภารกิจทั้งหลายที่เรามี คงหนีไม่พ้นที่เราจะต้องเก่งในเรื่องฐานข้อมูลของท้องถิ่นที่เราจะต้องเก่งในเรื่องภูมิปัญญาของท้องถิ่นที่เราจะต้องเข้าถึงสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่นแล้วก็เอาส่วนที่เราเข้าใจมาเป็นฐานของการพัฒนาท้องถิ่น ภารกิจตัวอย่างเช่น หมอประเวศ วะสี ท่านพูดว่าการแก้ปัญหาความยากจนซึ่งเป็นปัญหาเกือบทุกแห่งในประเทศไทย อยากจะเห็นบทบาทของมหาวิทยาลัย

ในการช่วยแก้ปัญหาความยากจน โดยการวิจัยออกมาว่าสาเหตุของความยากจนคืออะไร เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือถูกประเมินว่าคนจนส่วนใหญ่จะได้รับการศึกษาไม่เกิน ป.4 ดังนั้นการศึกษาน้อยเป็นเหตุหนึ่งของความยากจน การแก้ปัญหาต่าง ๆ ต้องอาศัยเรื่องการเรียนรู้ ต้องอาศัยการชั้นนำของมหาวิทยาลัย ดังนั้นจึงต้องเติมปัญญาให้แก่สังคมให้เขาช่วยตัวเองได้ จึงเสนอว่าถ้ามหาวิทยาลัยแต่ละแห่งโดยเฉพาะราชภัฏซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยท้องถิ่นเข้าร่วมเป็นเจ้าของในการแก้ปัญหาความยากจนจะทำอะไรได้อีกมาก เพราะมหาวิทยาลัยเหล่านั้นตั้งอยู่ในเขตของความยากจนจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจ

ประเด็นสุดท้ายถ้าถามว่ารัฐบาลมีข้อเสนอแนะอย่างไร มหาวิทยาลัยควรดำริริเริ่มมาจากมหาวิทยาลัยเองให้มากแทนที่จะเป็นเรื่องสั่งการจากข้างบน เพราะเชื่อว่าผู้รู้ ผู้เล่น ที่มีมากที่สุดอยู่ในมหาวิทยาลัย แล้วในบรรดาหน่วยงานที่มีอยู่ หน่วยที่มีผู้รู้อยู่ในมหาวิทยาลัยน่าจะมากกว่าอยู่ในกระทรวง ดังนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏมี 1 แห่งต่อ 2 จังหวัดจึงเป็นมหาวิทยาลัยที่ใกล้ชิดกับท้องถิ่นมากที่สุด มหาวิทยาลัยราชภัฏควรที่คิดอะไรทำอะไรเพื่อประโยชน์ท้องถิ่น หน่วยเหนือควรจะทำหน้าที่สนับสนุน หน้าที่ของทางการเมืองนอกจากกำหนดนโยบายและทิศทางที่สะท้อนความต้องการแล้วก็มีหน้าที่ในการจัดสรรความสนับสนุนเพื่อให้เกิดการปฏิบัติและพัฒนา